

законодавчого визначення структури цих органів, їх завдань і повноважень, форм та методів діяльності, статусу працівників цих органів.

Чинне законодавство України сьогодні досить чітко визначає лише статус відповідних органів державної влади, зокрема загальнодержавної міліції. Проте, майже неврегульованими залишаються питання правоохоронної діяльності в системі місцевого самоврядування.

Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» за органами місцевого самоврядування закріплений досить значний обсяг повноважень у цій сфері, зокрема: створення міліції, що утримується за рахунок коштів місцевого самоврядування, затвердження і звільнення керівників та дільничних інспекторів цієї міліції, проте їх реалізація не забезпечена належними організаційними, правовими, матеріальними, фінансовими, кадровими та іншими засобами.

Підсумовуючи наведене слід зазначити, що в сучасних умовах розв'язання питання профілактики та боротьби зі злочинами у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів вкрай важливе, і його не вирішити без подальшого розвитку законодавчої бази щодо функціонування й взаємодії органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів та громадських організацій у цій сфері.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СТВОРЕННЯ ЗЛОЧИННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Медвідь О.С., студент ННІЗН НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри кримінального права НАВС Семенюк О.С.

Міжнародне співтовариство давно висловлює стурбованість темпами зростання організованої злочинності – в одному з документів дев'ятого конгресу ООН з попередження злочинності і поводження з правопорушниками, що проходив у 1990 році, суспільна небезпека цього явища характеризувалася так: «Організована злочинність створює пряму загрозу національній та міжнародній безпеці і стабільності і являє собою фронтальну атаку на політичну і законодавчу владу, а також створює загрозу безпосередньо державності. Вона порушує нормальне функціонування соціальних та економічних інститутів і компрометує їх, що призводить до втрати довіри до демократичних процесів. Вона підриває процес розвитку та знецінює здобуті успіхи. Вона ставить у становище жертви населення цілих країн і експлуатує людську вразливість, отримуючи при цьому прибутки. Вона охоплює, закабальє цілі верстви населення, особливо жінок та дітей...».

Особливо наполегливо і активно організована злочинність і авторитети злочинного світу діють в економічній сфері суспільства. Перехід України до ринкових відносин, приватизація державної та колективної власності, що проводиться у державі, реорганізації адміністративного контрольно-ревізійного апарату і слабкість економічного та податкового контролю значно збільшили можливості організованої злочинності, насамперед економічної, і вона не забарилася з цього скористатись.

У вітчизняному кримінальному законодавстві вперше з'явилася норма, що передбачає відповідальність за «створення злочинної організації». Вона є правовою основою для формування захисного механізму суспільства від такого небезпечного явища, як організована злочинність. Однією з умов виділення злочинної організації як окремої кримінально-правової категорії є потреба у притягненні до кримінальної відповідальності осіб, які безпосередньо здійснюють організацію та загальне керівництво злочинною діяльністю, не пов'язане з підготовкою та вчиненням конкретних злочинів.

Слід наголосити, що серед вчених юристів питання про криміналізацію організаційної злочинної діяльності дискутується вже давно, Є прихильники такого рішення і ті, хто дотримується обережного підходу до змін у законодавстві.

Отже, згідно з ч. 4 ст. 28 злочинною організацією визнається об'єднання осіб (суб'єктів злочину), яке:

- є стійким;
- є ієрархічним;
- об'єднує декількох осіб (трьох і більше);
- за попередньою змовою організоване його членами або структурними частинами для спільної діяльності;

Об'єктивна сторона цього злочину виражається в таких формах:

- 1) створенні злочинної організації для вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину;
- 2) керівництві такою організацією;
- 3) участі у ній;
- 4) участі у злочинах, вчинюваних такою організацією;
- 5) організації зустрічі (сходок) представників злочинних організацій або організованих груп для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп;
- 6) керівництві цією зустріччю (сходкою);
- 7) сприянні такій зустрічі (сходці).

Створення злочинної організації для вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину полягає в різних діях зі створення (заснування, формування) злочинної організації: у підшукуванні зброї або співучасників, вербуванні їх до злочинної організації, розподілі функцій між учасниками тощо.

Злочин вважається закінченим з моменту фактичного створення злочинної організації з метою вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину.

Керівництво злочинною організацією — це напрям діяльності злочинної організації дій її засновників, давання вказівок, розпоряджень, завдань співучасникам, виконання функцій ватажка або одного з ватажків злочинної організації, управління нею, її учасниками.

Участь у злочинній організації передбачає існування вже створеної злочинної організації. Тут йдеться про випадки, коли особа не брала участі у створенні злочинної організації, але вступила (увійшла) до злочинної організації, створеної іншими особами. З моменту давання згоди на вступ (входження) до злочинної організації дії винного розцінюються як закінчений злочин - участь у злочинній організації, хоч би той, хто вступив до злочинної організації і не брав участі у вчинених нею злочинах. Вступ до злочинної організації, членство в ній є закінченим злочином з тих підстав, що сам по собі цей факт означає надання злочинній організації можливості використання її учасника згідно з планами злочинної організації. Участь у злочинній організації, поряд з вступом до неї, може виразитися в різних діях.

Участь у злочинах, вчинюваних злочинною організацією, має місце тоді, коли особа не брала участі у створенні злочинної організації, не вступала до цієї організації, не була її учасником, але брала безпосередню участь у злочині, вчиненому злочинною організацією.

Організація зустрічі (сходки) представників злочинних організацій або організованих груп для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп - це залучення до зустрічі (сходки), розробка плану її підготовки і проведення, об'єднання вказаних осіб, їх мобілізація, спрямованість на зустріч (сходку), налагодження, упорядкування зустрічі (сходки) для успішної і ефективної злочинної діяльності.

Керівництво вказаною зустріччю (сходкою) - це управління зустріччю (сходкою) для розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднань злочинних організацій або організованих груп.

Сприяння вказаній зустрічі (сходці) - це створення відповідних умов для її здійснення, надання допомоги тощо.

Суб'єктивна сторона цього злочину характеризується прямим умислом. Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони створення злочинної організації є мета вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, а організації, керівництва чи сприяння зустрічі (сході) представників злочинних організацій або організованих груп - мета розроблення планів і умов спільного вчинення злочинів, матеріального забезпечення злочинної діяльності чи координації дій об'єднаних злочинних організацій або організованих груп. Мотиви злочину можуть бути різними. У більшості випадків це прагнення до наживи, матеріальної вигоди. Особа, яка створила злочинну організацію з метою вчинення тяжкого чи особливо тяжкого злочину, або яка керувала такою організацією, підлягає кримінальній відповідальності не лише за ст. 255, але відповідно до ч. 1 ст. 30 і за всі злочини, вчинені злочинною організацією, якщо вони охоплювалися його умислом. Інші учасники злочинної організації підлягають кримінальній відповідальності за участь у ній, а також за вчинені злочинною організацією злочини, у підготовці або вчиненні яких вони брали участь. У разі вчинення окремими членами злочинної організації злочинів, які не передбачалися (не охоплювалися) цілями злочинної організації і не входили в плани її діяльності, відповідальності за ці злочини підлягають лише особи, які їх вчинили.

Суб'єктом цього злочину може бути будь-яка фізична особа, яка досягла 16-річного віку. Вчинення злочинною організацією злочинів, санкції за які не перевищують 12 років позбавлення волі, охоплюється ст. 255 і не вимагає додаткової кваліфікації. Якщо ж злочинною організацією вчинений злочин, за який передбачене більш суворе покарання, ніж зазначене у ст. 255, такі дії підлягають кваліфікації за сукупністю злочинів - за ст. 255 і за статтею КК, яка передбачає відповідальність за більш тяжкий злочин.

Відповідно до ч. 2 ст. 255 звільняється від кримінальної відповідальності особа, крім організатора чи керівника злочинної організації, за вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 255, якщо вона добровільно заявила про створення злочинної організації або участь у ній та активно сприяла її розкриттю. Добровільність заяви про створення злочинної організації або участь у ній означає вчинення цих дій з різних мотивів, але з власної волі і за усвідомлення об'єктивної можливості і надалі брати участь у ній.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА УМИСНОГО ВБИВСТВА, ВЧИНЕНОГО В СТАНІ СИЛЬНОГО ДУШЕВНОГО ХВИЛЮВАННЯ

Словока К.В. - канд.снт ФПС ННПФЕКП НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри кримінального права НАВС Габро О.І.

Конституція України (ст. 27) закріпила головне природне право кожної людини - право на життя: «Кожна людина має невід'ємне право на життя. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. Обов'язок держави - захищати життя людини» Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань». Життя є найбільш цінним із благ не лише для людини, а й для українського суспільства у цілому, тому захист життя людини гарантується Конституцією України, а за посягання на життя встановлено найбільш сувору відповідальність - кримінальну.

За даними офіційної статистики, у цілому кількість посягань на життя людини, а також посягань на людину, які ставлять під загрозу її життя, невинно зростає. Слід підкреслити, що зареєстровані вбивства не відображають реальної кількості цих злочинів оскільки вбивства нерідко маскують під самогубства, а кількість потерпілих у справах про вбивства, як правило статистикою не заховується: одна справа - одиничне вбивство, інша - коли вбитими є кілька осіб.

Поряд з відповідальністю за умисні вбивства без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин (ч. 1 ст. 115 Кримінального кодексу України (далі КК України)) та при обтяжуючих обставинах (ч. 2 ст. 115 КК України), чинний КК